

K otázkám vojenské politiky strany po XV. sjezdu KSČ

Naše socialistická společnost nastoupila po XV. sjezdu strany do nové etapy výstavby socialismu. XV. sjezd přijal po hluboké analýze náročný, ale reálný program budování vyspělé socialistické společnosti, který ve všech směrech navazuje organicky na výsledky linie XIV. sjezdu. Důsledné naplnění ekonomických, politických a ideologických cílů mezi XIV. a XV. sjezdem KSČ nebývale upevnilo mezinárodní postavení a autoritu socialistického Československa. „... Při plnění těchto úkolů,“ řekl generální tajemník ÚV KSČ soudruh Husák ve zprávě, „jsme nikdy neztráceli ze zřetelů nutnost chránit pokojnou práci a život lidu, jeho revoluční vymoženosti, bezpečnost a suverenitu našeho státu...“ Zhodnocení komplexního přístupu k výstavbě socialistického státu znamená tedy zároveň jednoznačnou třídní orientaci pro konkretizování úkolů obrany socialistického Československa v současném období.

Jednoznačný třídní přístup při řešení tohoto náročného úkolu, který vyjádřil XV. sjezd KSČ, potvrzuje, že zajišťování naší bezpečnosti a suverenity musíme i v současných mezinárodních vztazích věnovat maximální pozornost. Naše místo v socialistickém společenství však ukazuje, že se nemusíme spoléhat jen na své síly a prostředky, ale že základem naší bezpečnosti je především upevňování jednoty a síly všech socialistických zemí, naše těsné spojení a spolupráce se Sovětským svazem. Náš přínos ke zvyšování ekonomické, politické i vojenské síly celého socialistického společenství zvyšuje sílu naší země, posiluje autoritu socialistického Československa ve světě a vytváří příznivé podmínky pro mírový rozvoj našich národů. Boj za mír, za jednotu socialistických zemí a za vytvoření jednotné protimperialistické fronty všech revolučních a demokratických sil světa vytváří v první řadě příznivé předpoklady zajištění bezpečnosti a suverenity našeho

socialistického státu. Tyto skutečnosti znovu potvrdil i závěrečný dokument z konference evropských komunistických a dělnických stran v Berlíně 29. a 30. června 1976.

Mírová ofenzíva socialistických zemí, zahájená plněním mírového programu XXIV. sjezdu KSSS, přinesla v uplynulém období řadu pozitivních výsledků. Úspěchy dosažené při likvidaci válečných ohnisek, při zajišťování bezpečnosti v Evropě, při omezování jaderných zbraní a zkoušek s nimi i dosažení celkového zmírnění napětí mezi státy — to vše vytvořilo podmínky pro vytyčení další etapy boje za mír na XXV. sjezdu KSSS. Soudruh L. I. Brežněv ve zprávě zdůraznil, že hlavním cílem této etapy je doplnit politické uvolnění, kterého bylo dosaženo po XXIV. sjezdu KSSS, uvolněním v oblasti vojenské. Toto zaměření vyjadřují konkrétní návrhy, které směřují k

- úsilí o snížení stavu ozbrojených sil a výzbroje ve střední Evropě,

- dohodám mezi Sovětským svazem a USA o omezení a snížení stavu strategických zbraní, zastavení zkoušek jaderných zbraní, likvidaci chemických zbraní a zákazu vytvářet nové systémy zbraní hromadného ničení,

- zastavení růstu výdajů států na zbrojení,

- přípravě podmínek pro svolání světové konference o odzbrojení,

- úsilí o uzavření celosvětové smlouvy o nepoužití síly.

Formule mírové politiky KSSS a její rozpracování na XXV. sjezdu vyjadřuje nejvládnější zájmy i našich národů. Proto i XV. sjezd KSČ, v souladu se zajišťováním nutných mírových podmínek pro výstavbu rozvinuté socialistické společnosti, přihlásil se k aktivnímu podílu při jejím plnění.

Proces zmírňování napětí, k němuž dochází od počátku sedmdesátých let, ne-

jen potvrdil významný přínos socialistického společenství věci míru, ale také zároveň nebyvale rozšířil podmínky pro výstavbu socialismu a komunismu.

Výsledky, dosažené v boji za mír mezi XXIV. a XXV. sjezdem KSSS i další rozpracování programu míru na XXV. sjezdu potvrzují, že svět vstoupil do nové etapy boje za mír.

Přes pozitivní vývoj musíme mít neustále na zřeteli, že změny, vyvolané vzrůstajícím úsilím socialistického společenství a demokratických sil o zmírnění napětí, nutí imperialismus hledat účinnější a rafinovanější formy boje proti socialismu. Na konkrétní návrhy Sovětského svazu snížit vojenské rozpočty stálých členů Rady bezpečnosti, zastavit všechny jaderné pokusy a zakázat vývoj a výrobu nových zbraní hromadného ničení, odpovídají přední kapitalistické země vyhýbavě, manévrují při všech jednáních a dále zvyšují své vojenské rozpočty a posilují útočné vojenské bloky. Největší pozornost věnují přípravě paktu NATO. Několicí násobné zvýšení výdajů na zbrojení členských zemí tohoto agresivního bloku, neustálá obnova vojenské techniky a stupňování příprav formou velkých vojenských cvičení — to je odpověď válečných kruhů imperialistického světa k realizaci závěrů helsinské konference o bezpečnosti v Evropě. Mezinárodní kapitál touto svou agresivitou dokazuje, že i přes zmírnění napětí v mezinárodních vztazích nezměnil svůj strategický cíl — zničit socialismus. Tomuto záměru podřizují vlády imperialistických států svou politiku, tlumí své vnitřní rozpory a využívají každé příležitosti k tomu, aby změnily poměr sil ve světě ve svůj prospěch a cestou nové světové války mohly oslabit nebo likvidovat socialismus. Vedle vojenských příprav skládá imperialismus stále více nadějí do zákeřného podřívání socialismu oslabová-

ním ideové a politické jednoty obyvatel socialistických zemí.

Paralyzovat vážné nebezpečí vojenské a ideologické agrese, které představuje současný imperialismus, není možné jen mírovou propagandou a proklamacemi o všeobecném odzbrojení.

Významné místo při zajištění bezpečnosti a suverenity každé socialistické země, při vytváření mírových podmínek pro budování socialismu a komunismu má Varšavská smlouva.

Hlavním úkolem Varšavské smlouvy je zajištění bezpečnosti socialistického společenství, udržení míru v Evropě i ve světě.

Náš podíl na upevňování Varšavské smlouvy, důsledné plnění úkolů ČSLA v této obranné koalici socialistických zemí tvoří proto i po XV. sjezdu KSČ významnou součást vojenské politiky naší komunistické strany. V tomto duchu i náš socialistický stát spolu se Sovětským svazem a ostatními socialistickými zeměmi programově usiluje nejen o rozvíjení a upevňování vlastní vojenské síly, ale především o vytváření takových záruk kolektivní bezpečnosti, které by nutnost Varšavské smlouvy vyloučily.

Všechny pozitivní výsledky, kterých bylo při snižování napětí dosaženo od XXIV. sjezdu KSSS, však nezměnily agresivitu současného kapitalismu. Imperialistické kruhy horečně zbrojí, podporují reakční fašistické režimy a brutálně vystupují proti dělnickému a demokratickému hnutí ve všech kapitalistických zemích. V zájmu bezpečnosti socialistického společenství, v zájmu míru a snížení mezinárodního napětí je proto nutné nejen rozvíjet masové akce pracujících vrstev všech národů, ale v tomto zájmu upevňovat vojenský a politický svazek socialistických zemí.

Rozbor mezinárodních vztahů na XV. sjezdu KSČ, a z něho vyplývající postavení socialistického Československa, plně vycházel z těchto skutečností. Jeho výsledkem je potvrzení principu jednoty výstavby a obrany vyspělé socialistické společnosti a internacionální charakter tohoto náročného úkolu. Vojenskopolitický program, vyjádřený v základních dokumentech XV. sjezdu KSČ, je neoddělitelnou součástí výstavby rozvinuté socialistické společnosti. Jeho realizace spolu s jednoznačnou zahraničně politickou orientací na Sovětský svaz a ostatní socialistické země zabezpečuje nutné vnější

mírové podmínky pro život našich národů. Svým rozsahem a obsahem vyjadřuje vojenskou politiku strany kontinuálně s linií XIV. sjezdu KSČ a plně navazuje na výsledky dosažené při upevňování internacionální obrany ČSSR mezi XIV. a XV. sjezdem KSČ.

Vojenskopolitický program XV. sjezdu KSČ v jednotě řeší obranu teritoria naší socialistické vlasti i obranu jejího socialistického zřízení. Zdůrazňuje zabezpečení vymožeností socialistické revoluce jako celospolečenský a všelidový úkol, jako základní funkci socialistického státu.

Protože úkol obrany socialistické vlas-

ti je celospolečenským úkolem, stojí v popředí jeho zabezpečování ČSLA jako významná součást orgánů moci socialistického státu. Úspěšné splnění závěrů XIV. sjezdu v její činnosti bylo zajištěno trvalou a soustavnou pozorností vedení strany. Předsednictvo ústředního výboru strany se často zabývalo otázkami ČSLA, zkvalitňováním a prací jejího velitelského sboru, politikou a bojovou přípravou vojsk. Dbalo, aby naše armáda měla vše co potřebuje k zajištění našich hranic, aby se rozvíjela jako moderní armáda, osvojovala si soudobou vojenskou techniku a zvládla vojenské mistrovství, aby upevňovala své svazky se Sovětskou armádou o armádami bratrských zemí Varšavské smlouvy. Díky této péči došlo k upevnění a prohloubení vedoucí úlohy strany v armádě, k upevnění ideové, organizační a akční jednoty armádní stranické organizace, která bezprostředně realizovala vojenskopolitickou linii XIV. sjezdu KSČ. V její činnosti byl klíč k dosažení úspěšných výsledků.

Plnění hospodářského programu strany vytvořilo předpoklady pro rozsáhlou modernizaci ČSLA, která zvýšila její manévrovost, palebnou a bojovou sílu. Příznivé podmínky pro uplatňování tohoto trendu vytváří pro další období i Směrnice pro hospodářský a sociální rozvoj ČSSR v letech 1976—1980.

Úspěchy při zajišťování obranyschopnosti země byly spjaty s důsledným uplatňováním internacionálního principu. Armáda se stala školou socialistického vlastnictví a proletářského internacionálního.

Nebývalá pozornost při plnění vojenské linie XIV. sjezdu KSČ byla věnována rozvíjení a upevňování jednoty armády a lidu.

V duchu těchto kladných zkušeností, získaných mezi XIV. a XV. sjezdem KSČ, bude rozvíjeno i plnění vojenskopolitického programu XV. sjezdu strany. Jeho realizace je dána internacionálním charakterem obrany naší socialistické vlasti a specifickou geografickou polohou ČSSR na samé hranici socialistického společenství. Tyto skutečnosti, vzhledem k prostředkům soudobé války, kladou vysoké nároky nejen na vojenskoodbornou přípravu, ale také na třídní, ideovou a politickou výchovu všech vojáků.

Jednotliví silou při plnění úkolů XV. sjezdu KSČ, zárukou jejich úspěšné realizace bude práce armádní stranické organizace. V dalším období půjde především o další posilování ideové, organizační a akční jednoty armádní stranické organizace, o zvýšení její akceschopnosti, o pro-

hloubení její vedoucí úlohy a spojení s bezpartijními. Jen tak je možné nejen udržet, ale i dále zvyšovat bojovou sílu a připravenost ČSLA.

Při plnění úkolů rozkazu ministra národní obrany, které konkretizují vojenskou politiku strany, půjde o zvyšování realizační schopnosti všech ZO KSČ. To především znamená vést komunisty k tomu, aby správně aplikovali obecnou politickou linii do podmínek jednotek, štábů, vojenských škol a zařízení, a aby dokázali pro tyto konkrétní úkoly získat i ostatní příslušníky armády. Východiskem pro věcné usměrnění činnosti se musí stát komplexní kritická analýza, pravidelná a náročná kontrola plnění úkolů. Prvořadá pozornost bude věnována rozvoji práce a plnění úkolů ve štábních stranických organizacích a v centrálních orgánech, kde se řeší základní problémy života vojsk, výcvikové, materiální, organizační, kádrové, ideové a politické otázky ovlivňující plnění základní vojenskopolitické linie. Větší konkrétnost práce ve stranických orgánech a organizacích bude znamenat i větší spjatost s hlavními úkoly bojové přípravy, bojové a mobilizační pohotovosti i v upevnění vojenské kázně a morálně politického stavu jednotek a útvarů ČSLA. Těžiště činnosti velitelů, politických pracovníků, stranických a mládežnických organizací bude výrazněji zaměřeno na výsledky střelecké, tankostřelecké přípravy, na ovládání vojenské techniky v bojových podmínkách, na zvládnutí taktické a pořadové přípravy.

Důsledné plnění poznávací, programátorské, organizační, kontrolní a ideologické funkce armádní stranické organizace při rozpracování a realizaci vojenské politiky KSČ zabezpečuje nejen kontinuitu mezi XIV. a XV. sjezdem, ale je i zárukou upevnění vojenské síly ČSLA a představuje i významný přínos k posílení obranného společenství Varšavské smlouvy. Bojová síla naší armády nevyplývá jen z morální a politické převahy, která je dána přednostmi socialistické společnosti, marxisticko-leninskou ideologií, třídním základem naší společnosti, ale vychází z komplexního spojení těchto ideových a politických předpokladů se silou mistrně ovládané vojenské techniky. Směrnice pro šestou pětiletku nadále pozornost strany o zajištění bezpečnosti naší socialistické vlasti potvrzují a dále konkretizují v duchu vědeckotechnické revoluce ve vojenství. Zavádění nové moderní techniky a výzbroje se stává charakteristickým rysem života naší armády.

Vědeckotechnická revoluce ve vojen-

ství se neprojevuje jen pronikavými změnami v bojové technice, ale výrazně ovlivňuje i vztah vojáka k ní, celkovou jeho bojovou činnost i činnost celých vojenských kolektivů. To vyvolává potřebu nejen přizpůsobovat výzbroj jednotlivci nebo obsluze, ale zároveň, souběžně s rozvojem a zaváděním nové vojenské techniky, formovat schopnosti člověka samého. Zákonitě vznikají nové požadavky na specializaci lidí, jejich tvořivé myšlení a schopnost samostatného přístupu k řešení praktických úkolů, na všestranný rozvoj intelektuálních i fyzických schopností každého jednotlivce. Zvyšuje se odpovědnost jednotlivce za to, zda splní úkol jednotka i celý útvar. Tyto skutečnosti vyžadují nový přístup v přípravě kádrů, komplexnější činnost velitelského sboru i vyšší nároky na stranickou a politickou práci.

Zabezpečovat podmínky pro to, aby ČSLA byla neustále na výši úkolů, aby byla armádou moderní, armádou socialistickou vyžaduje perspektivní přístup již při tvorbě dlouhodobých plánů, především v oblasti kádrové, materiální, finanční, investiční apod. Promyšlená koncepce pak vytváří předpoklady nejen pro základní úkoly armády, ale je i podmínkou pro praktickou činnost všech velitelských stupňů, pro jejich efektivní řídicí a organizátorskou práci. Právě zkvalitnění této důležité velitelské činnosti je po XV. sjezdu KSČ věnována maximální pozornost. Vedle zavádění technických pro-

středků pro racionalizaci řídicí činnosti jsou hledány rezervy především v důsledném dodržování působnosti funkcí různých stupňů a v jejich vysoké odborné připravenosti. Nejvíce problémů se projevuje ve vnitřním plánování, kde je řídicí činnost spojována přílišná administrativní, která třídí úsilí lidí a odvádí je od základních úkolů na výcvikový rok. Řešení této problematiky představuje významný krok ke zkvalitňování bojové a mobilizační připravenosti ČSLA, vytváří předpoklady k dosahování výraznějších výsledků ve vojenské kázni, výchově lidí a v upevňování celkového morálně politického stavu vojsk.

Mimořádná pozornost při plnění vojenské politiky KSČ v naší armádě bude věnována ideologické práci a výchově mladé generace, pro kterou služba v ČSLA je školou, která dává znalosti a zkušenosti pro celý život. V této důležité činnosti nesmíme ani na okamžik zapomenout, že v současném třídě rozděleném světě se přesouvá těžiště boje mezi kapitalismem a socialismem do ideologické oblasti. Právě tato skutečnost vyvolává zvýšené nároky na ideovou a morální přípravu našich vojáků i velitelů. Základem jejich ideové pevnosti musí být osvojování marxismu-leninismu a přetváření jeho znalostí soustavnou výchovnou prací ve vnitřní komunistické přesvědčení, které nachází výraz v uvědoměném a iniciativním přístupu k obraně socialistické vlasti.

Závěry vojenské politiky KSČ po XV. sjezdu vyjadřují jednotu budování a obrany vyspělé socialistické společnosti, která byla vyjádřena již na XIV. sjezdu. Její konkretizace pro nastávající období zachycuje nejen složitost současné mezinárodní situace, úsilí socialistických zemí o zachování míru, ale bere v úvahu i základní sociální a politické změny v naší vlasti, místo a úlohu ČSLA v branném systému socialistického státu. Respektováním těchto skutečností v činnosti armády bude dosaženo nutné jednoty vojenskoodborné a politické, která spolu s ovládnutím vojenské techniky, vojenskou kázní a organizovaností vytváří základ trvalé bojovosti ČSLA.

Výrazné ocenění výsledků, dosažených mezi XIV. a XV. sjezdem, je nejen uznáním pro všechny příslušníky ČSLA, ale zároveň i závazkem, že v následujících letech budou vojáci i velitelé tyto úspěchy rozšiřovat a upevňovat. Úkoly vojenskopolitického programu XV. sjezdu

KSČ budou řešeny v podmínkách slíciho boje za mír, v podmínkách, kdy nebyvale vzroste váha kolektivního internacionálního přístupu k zajištění bezpečnosti a suverenity každé socialistické země. Náročnost a složitost plněných úkolů bude vyžadovat nejen vysokou profesionální zdatnost, ale především také jasnou třídní orientaci, která umožní tvůrčím způsobem aplikovat základní zásady marxisticko-leninské vojenské vědy. Půjde především o trvalé zabezpečování základních úkolů bojové pohotovosti, efektivní využívání prostředků, vynakládaných společností na obranu země, upevňování vojenské kázni a organizovanosti života vojsk. Plnění těchto úkolů a tím i celé vojenskopolitické linie XV. sjezdu KSČ bude záviset nejen na celkové zahraničně politické situaci, síle socialistického společenství, na vnitřních zdrojích našeho státu, ale i na morální, politické a odborné připravenosti každého vojáka a velitele naší lidové armády.